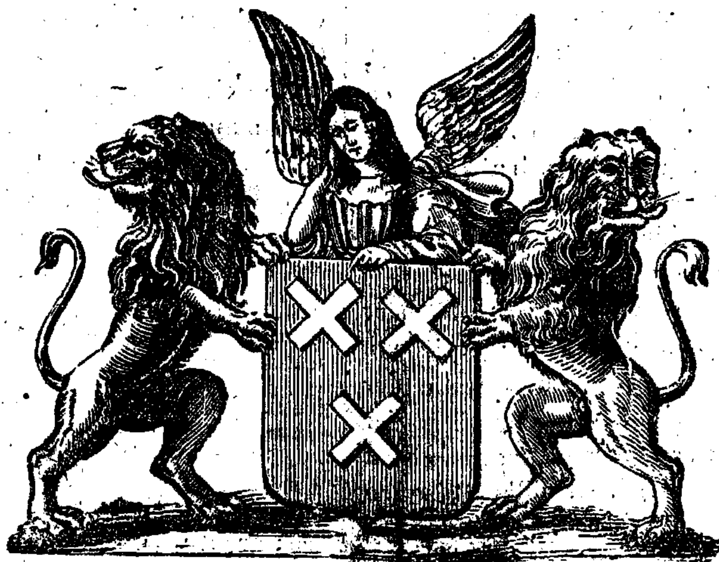
N°. 70. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Donderdag 2 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30sten Augustus.

Het Hof der Pairs was tegen Zaturdag bijeengeroepen, om te overwegen of het zich verder met het regtsgeding *Praslin* zou inlaten, of die zaak door de gewone regterlijke magt doen afhandelen. Die vergadering van het hof is later tot heden Maandag uitgesteld, dewijl het verslag van de geneesheeren, die het lijk geopend en onderzocht hebben, nog niet gereed was. Uit dat onderzoek moet gebleken zijn, dat het rattenkruid tot in de lever was doorgedrongen, en de overvinding leert dat het daar het langzaamste en eerst na eene werking van verscheiden dagen doordringt. Het stoffelijk overschot van den Hertog is in den nacht van Donderdag op Vrijdag ter aarde besteld; op het graf bevindt zich zelfs niet het eenvoudige zwarte houten kruis, dat ook de laatste woning van den armsten versiert.

Het Hof der Pairs heeft bij een heden genomen arrest, aangezien het overlijden van den Hertog *de Praslin*, zich van de verdere behandeling dezer zaak ontslagen geacht, en voor zooveel de persone van *Henriette de Luzy-Desportes* betreft, haar verwezen naar de regtbank van eersten aanleg te Parijs, alwaar de tegen haar begonnen instructie zal worden voortgezet.

De uiterste wil der Hertogin *de Praslin* is geheel ten voordeele van haren echtgenoot; zij geeft daarom den wensch te kennen, dat de opvoeding harer kinderen voortaan niet meer aan onderwijzeressen, maar aan professoren der Universiteit zal worden toevertrouwd. De Hertog zou in zijn testament bepaald hebben, dat mad.lle *de Luzy* levenslang een jaargeld van 3000 francs moet ontvangen voor de goede verzorging zijner dochters, dus luidt de acte.

Eergisteren is de maarschalk *Sebastiani* alhier aangekomen; toen hij zijn hotel betrad, stortte de grijsaard bittere tranen. Aan het slaapvertrek zijner dochter gekomen, bleef hij eenigen tijd roerloos staan.

— De Prins *van Joinville* neemt allengs in beterschap toe; de geneesheeren hebben hem de buitenlucht aangeraden en heeft hij zich naar St. Cloud begeven.

— De *Gaz. de France* meldt, dat men gisteren morgen den graaf *de Montesquiou*, officier van het legioen van eer, gehuwd met eene rijke Amerikaansche dame, en vader van 7 of 8 kinderen, in zijne slaapkamer vermoord heeft gevonden, door een dolksteek in het hart toegebragt. De justitie heeft zich dadelijk naar het hotel *Montesquiou* begeven, doch bevonden, dat deze dood door zelfmoord was veroorzaakt. — De overige bladen spreken echter van dit ongeluk niet.

— In het Marseilliaansche blad *le Sémaphore* van 20 Augustus leest men het volgende:

« Wij ontvangen van onzen correspondent te Rome eenen brief van den 17den Augustus die belangrijke tijdingen behelst. Het blijkt daaruit, dat de pauselijke regering besloten heeft om hare onafhankelijkheid met nadruk te verdedigen. Een observatieleger zal te Forli worden bijeengetrokken; het bataillon jagers van den kolonel *Bini* en een bataillon fuseliers hebben bevel ontvangen op den 21sten dezer naar de Romagna op te rukken. De regering heeft gemeend aan Oostenrijk te moeten toonen dat zij geen werkeloos aanschouwer van de bewegingen der Oostenrijksche troepen wil blijven, en men verzekerde te Rome dat zij eene krachtige nota betrekkelijk het bezetten van Ferrara aan het Kabinet van Weenen gezonden had. Men sprak ook van eene tusschenkomst van Engeland, hetwelk de pauselijke regering zou ondersteunen, en beweerde dat er eerlang Engelsche oorlogschepen in de Adriatische zee zouden verschijnen, om aan de onderhandelingen over de ontruiming van Ferrara meerder nadruk bij te zetten. De kardinaal *Ciacchi*, wiens gezondheid door de laatste gebeurtenissen veel geleden heeft, heeft den Paus om zijn ontslag verzocht en zal door den kardinaal *Bofordi* als legaat van Ferrara vervangen worden."

— De berigten uit Rome van 19 Augustus, door de Duitsche dagbladen medegedeeld, maken van dit een en ander geene melding, en spreken alleen van de toenemende gisting, ten gevolge van het bezetten van Ferrara door de Oostenrijksche troepen. De verbittering daarover neemt blijkbaar ook in andere Italiaansche Staten meer en meer toe, en is te Livorno reeds tot eene uitbarsting gekomen. Het *Journal des Débats* meldt daaromtrent het volgende:

»Een brief, dien wij onder dagteekening van 23 Augustus uit Livorno ontvangen hebben, berigt dat den vorigen dag in die stad onlusten hadden plaats gehad ter zake van de jongste gebeurtenissen te Ferrara. Den 22sten heeft de bevolking van Livorno zich op het hoofdplein der stad verzameld en met luid geschreeuw de oprigting eener nationale garde geëischt. Op de toespraak van den gouverneur scheen de menigte uiteen te willen gaan, toen eene door de karabiniers uitgevoerde beweging tot eene botsing aanleiding gaf, ten gevolge waarvan die militairen, die zeer gering in aantal waren, ontwapend en onder den voet geraakt zijn. De oploop heeft zich vervolgens uitgebreid, de geheele stad geraakte in rep en roer, en er werden hevige proclamatien aangeplakt, waarin men eene verandering van ministerie en de vorming van een korps vrijwilligers eischte om tegen de Oostenrijkers die Ferrara bezet hadden, op te rukken. — Wij hebben reeds gelegenheid gehad, dus vervolgt het Fransche ministeriele blad, om onze meening te zeggen over het voegzame van de oprigting eener burgerwacht in Toskane. Het uitstekende gedrag der Romeinsche nationale garde tijdens de laatste bewegingen, kan ons slechts bevestigen in ons gevoelen omtrent de nuttigheid, die de nationale garde in de tegenwoordige omstandigheden in Toskane zou hebben. Wij betreuren alleen dat men, in plaats van bij de regering langs den wettigen weg herhaaldelijk daarop aan te dringen, zich ter bereiking van dat doel, tot oproerige demonstratien laat verleiden, waarvan alle vrienden van Italie het gevaarlijke moeten beseffen."

Hetzelfde blad deelt, echter zonder voor de juistheid daarvan in te staan, op grond van een schrijven uit Turin van 22 Augustus mede, dat ook de Koning van Sardinie tegen het bezetten van Ferrara door de Oostenrijksche troepen geprotesteerd, en tevens zijn leger en zijne vloot ter beschikking van den Paus gesteld zou hebben, voor het geval dat er van de zijde van Oostenrijk eene inbreuk op de onafhankelijkheid der Pauselijke Staten mogt gemaakt worden.

— De berigten uit Madrid tot den 25sten houden weinig bijzonders. De officiële Madridsche courant logenstraft een gerucht dat de heer *Ros de Olano* met eene belangrijke zending van gouvernementswege naar Frankrijk was vertrokken. — De generaal *Narvaez* werd den volgenden dag te Madrid verwacht; allerlei geruchten liepen er reeds nopens eene ministeriele combinatie. — Een rapport van den kapitein-generaal van Grenada, logenstraft dat er in die stad onlusten zouden zijn uitgebarsten.

— Te beurze waren genoteerd: 5 pCt. 118,10; 3 pCt. 76,65; Nap. r. 101,70; Rom. L. 97.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten Augustus.

Z. H. de Paus heeft, onder dagteekening van 25 Julij een brief geschreven aan den Aartsbisschop van Keulen, met last om dien aan deszelfs onderhoorigen mede te deelen; hij betuigt daarin zijn leedwezen over de uitlegging welke men heeft gegeven aan som-

nige uitdrukkingen in zijnen rondgaanden brief van 9 November ll., betreffende de menschelijke rede en de goddelijke openbaring, voorkomende, even alsof hij de leer van *Hermes* aankleefde en goedkeurde. Hij verklaart daarin de handelingen van zijnen voorganger, Paus *Gregorius* XVI, ter beteugeling en onderdrukking der hermesiaansche woelingen goed te keuren en te bevestigen, en de bij de genoemde kerkelijke verordeningen bedoelde werken van *Hermes*, te verwerpen en met al zijn apostolisch gezag te veroordeelen.

— Volgens onderscheiden Duitsche dagbladen, heeft de heer mr. *van Bosse*, ambtenaar bij het Nederlandsch ministerie van finantien, die naar Berlijn gereisd was, om over de questie der Rijntollen te onderhandelen, na een verblijf van ongeveer vier weken, die residentie weder verlaten, zeer tevreden, volgens deze berigten, over de wijze op welke hij door de Vorstelijke Personen ontvangen is, maar minder over de wijze op welke zijne voorslagen bij de bureaucratie zijn opgenomen.

— Den 24 heeft een jonge Franschman zich te Baden-Baden, door middel van een pistoolschot, van het leven beroofd. Aanzienlijke verliezen door het spel, die hem geruïneerd hadden, worden als de oorzaak van deze wanhopige daad genoemd. Een tweede zelfmoord werd denzelfden avond in de speelzaal zelve beproefd. Een jong mensch, die al zijn geld verloren had, zette eene pistool voor den mond en drukte af; gelukkig weigerde de pistool. De ongelukkige wierp nog in wanhoop het wapen eenen croupier naar het hoofd en werd daarop bewusteloos uit de zaal gedragen.

— De verheffing der bekende signora *Lola Montez* in den Beijerschen gravenstand is nu gevolgd. Zij zal den titel van gravin *von Landsfels* voeren, en een aanzienlijk jaarlijksch inkomen zou haar daarbij verzekerd zijn. De Koning van Beijeren is te Spiers doorgereisd en zou zich denkelijk naar Mannheim begeven.

— Den 16 heeft te Rome de burgerwacht, buiten de stad in het veld van Mars, voor het eerst manœuvres gemaakt. Na afloop daarvan werd zij door den bevelhebber op ververschingen onthaald, welke onder het zingen van nationale liederen, en onder het geroep van: *leve Pius IX!* werden genuttigd.

— Door een der dagbladen van Rome is eene opgave bekend gemaakt nopens de inkomsten en uitgaven van den Kerkelijken Staat, waaruit zou blijken, dat er voor het loopende jaar een tekort aanwezig zou zijn van 512,376 scudi. De inkomsten werden geraamd op 9,639,189 scudi; de uitgaven op 10,099,525; 't welk een verschil opleverde van 460,336 scudi, doch waarbij moest worden gerekend het tekort van het vorige jaar, 't welk 52.040 scudi bedroeg. — De renten der staatsschuld vorderden 2,811,026 scudi; de kosten der militaire magt ruim 2 millioenen, waaronder nog die, voor onderscheidene gewapende korpsen bestemd, niet begrepen werden. In andere Romeinsche bladen beklaagde men zich hoogelijk over de zorgeloosheid, waarmede de openbare belangen tot dusverre in den Kerkelijken Staat waargenomen werden.

— Het Oostenrijksche regeringsblad meldt, ten aanzien der thans zoo veel besprokene Italiaansche aangelegenheden, dat aan Oostenrijk, bij het traktaat van Weenen, het regt is toegekend, om bezetting te leggen in Ferrara en Comachio; dat daarvan steeds een spaarzaam gebruik is gemaakt; doch dat men in den laatsten tijd, om redenen, welke het overbodig is te ontwikkelen, heeft gemeend, de bezetting van Ferrara met een bataillon en een half escadron te moeten versterken; dat deze troepen, deels in de citadel, deels in de kazernen der stad, die hun steeds ten dienst hebben gestaan, zijn gehuisvest; dat in den nacht van den eersten dezer maand een Oostenrijksch officier door een' hoop gemeen volk is aangerand, en dat de bevelhebber, bij de steeds aangehitst wordende opgewondenheid der gemoederen, het allezins noodig heeft geoordeeld, om, tot behoud der rust en tot zekerheid zijner troepen, des nachts patrouilles uit te zenden; dat, wel is waar, daartegen is geprotesteerd, doch dat op dit protest niet is gelet, en dit regt den bevelhebber op geenerhande wijs is ontnomen, en dat sedert deze dienst ook ongestoord is voortgezet.

— Uit Napels schrijft men van den 14den Augustus:

» Bij Koninklijk besluit van den vorigen dag, zijn verscheidene opheffingen of verlagingen van regten uitgevaardigd, met name betreffende de belastingen op het zout en het gemaal, die met den 1 Januarij 1848 in werking zouden komen. In het begin van dit besluit wordt gezegd, dat deze veranderingen zijn gemaakt om de behoeften van zijne *buoni ed amatissimi popoli* te leeren kennen, en daarbij wordt te kennen gegeven, hoe de Napolitaansche finantien sedert 1820 waren vooruitgegaan, en hoe sedert de regering van *Ferdinand II*, elk jaar de belastingen verminderd waren. Het volk betoonde zich zeer verheugd over dit besluit; en ook onder de militairen heerschte veel blijdschap over de bekend gemaakte bevorderingen. Deze stemming is op dit oogenblik van veel belang voor de regering. *Statella*, het hoofd der legermagt die naar Calabrie opgerukt, was te Rojano aangekomen, en moet reeds eene ontmoeting gehad hebben met eene bende, die hij met eenig verlies van manschappen geslagen had. Te Napels zeide men, dat deze Calabrische benden nog maar 300 man sterk waren, hetgeen echter waarschijnlijk tot geruststelling der gemoederen gezegd wordt."

ENGELAND.

LONDEN, den 29sten Augustus.

Vrijdag ll. ten ongeveer half negen ure, had op de Teems, nabij de Londenbrug, alhier, een droevig ongeluk plaats. De ketel der stoomboot *Gricket*, op welk vaartuig zich reeds bijna honderd en vijftig menschen hadden ingescheept, sprong, en het grootste gedeelte der passagiers werd weggeslingerd en in het water geworpen. Eerst zeide men dat het getal der daarbij omgekomene zeer groot was, doch later is gebleken dat het ongeluk slechts eenige slagtoffers veroorzaakt heeft.

Men is er nog niet in geslaagd het gezonken vaartuig vlot te krijgen. Het behoorde tot die booten welke passagiers van den eenen oever der Theems naar de andere, tegen betaling van een halven stuiver, overbragten. Die vaart is gestremd, tot na den afloop van het onderzoek naar de treurige gebeurtenis.

— Bij Lloyds is tijding ontvangen van het bij Saugor door brand vernielen van het Oostindisch schip *Robarts*, nadat het Calcutta-katoen en andere koopwaren, alsmede vele passagiers, had ingenomen. De passagiers en manschappen zijn met de booten gered, maar schip en lading weg. De ramp wordt aan kwaadwilligheid toegeschreven.

— De graaf *de Montemolin* en zijn jongere broeder, don *Juan Carlos*, welke laatste generaal in Sardinische dienst is, maken een togt door de fabrijkdistrikten van Engeland.

— Uit Lissabon heeft men hier tijdingen tot den 19. dezer. De Koningin heeft eindelijk in de vorming van een nieuw Ministerie bewilligd, en den heer *Rodriga de Fonseca* met die taak belast maar hem zulke belemmerende voorwaarden opgelegd, dat hij moeite zal hebben zich daarvan te kwijten. — Een gedeelte van het Engelsch eskader was naar de Middellandsche Zee afgereisd. — Bij een brand, te Lissabon uitgebarsten, heeft een jeugdig Engelsch zeeman, die te lang in het brandend gebouw bleef, om eenige goederen te redden, het leven verloren.

De verkiezingen voor de Portugesche Cortés zullen in November plaats hebben. In de hoop van die ten haren voordeele te doen uitvallen, heeft de Koningsgezinde partij al de ambtenaren der Regering, wier jaarlijksch inkomen meer dan duizend reis bedraagt, op de kiezerslijsten bijgevoegd. Graaf *Casal* heeft, na zijne komst te Oporto, van welke stad hij gouverneur geworden is, al de officieren welke onder de junta gediend hebben naar hun aangewezen plaatsen verbannen.

— Met de stoomboot *Hibernia* zijn in Engeland berigten uit New-York tot den 15den Augustus ontvangen, volgens welke destijds aldaar het gerucht in omloop was, dat de generaal *Scott* den 17den Julij in de hoofdstad Mexico binnengerukt zoude wezen, na aan de Mexicanen een gevecht te hebben geleverd, waarin hij 300 man zou verloren hebben. Deze tijding schijnt echter allezins nadere bevestiging te vereischen, vermits met dezelfde gelegenheid berigten uit Vera-Cruz tot den 2den Augustus ontvangen zijn, volgens welke genoemde generaal den 30sten Julij nog te Puebla zou hebben gestaan, en eerst in de eerste dagen van Augustus voornemens zou wezen zijnen togt naar Mexico voort te zetten.

— De Londensche bladen deelen het volgende uittreksel mede uit het Ceylonsche blad, de *Colombo Times*, hetwelk den 24sten te Liverpool ter beurze is aangeplakt geweest. » De *Colombo Times*, van 15 Julij behelst eene zeer verontrustende tijding met opzigt tot de betrekkingen tusschen Engeland en China; welk berigt ten gevolge der jongste handelingen van den gouverneur van Hong-Kong, sir *John Davis*, niet onwaarschijnlijk voorkomt. Men verzekert, zegt dat blad, dat de aanval op de forten langs de rivier, eene hevige verbittering tegen alle vreemdelingen en vooral tegen de Engelschen heeft veroorzaakt, en dat een algemeene opstand tegen hen te Canton is uitgebarsten. Men voegt er bij, dat de consuls genoodzaakt zijn geweest om Canton te verlaten en dat alle daar aanwezige Europeanen hen gevolgd zijn. Deze tijdingen zijn te Colombo door de stoomboot *Haddington* aangebragt, en afkomstig van den kapitein van een schip, dat van Canton naar Calcutta gezonden was om versterkingen voor de bezetting van Hong-Kong te vragen." De *Globe*, dit berigt overnemende, voegt er bij, « Deze bijzonderheden zijn te onbestemd dan dat wij zouden kunnen beoordeelen of het hier eene volksbeweging geldt, dan wel door den Keizer bevolen vijandelijkheden. In beide gevallen echter zou de zaak van een ernstigen aard zijn."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten September.

Naar men verneemt is aan de gevolgen van het gebruik van rijpe bessen van de *Solanum nigrum*, en de zaden van de *Datura Stramonii* (dol-appel) dezer dagen een tweejarig kind overleden, terwijl twee kinderen, na het tijdig inroepen van geneeskundige hulp, gelukkig zijn behouden gebleven.

De voormelde planten worden in de tuinen dezer Stad in menigte gevonden, en daar dezelve van eenen schadelijken en vergiftigen aard zijn, strekke het vorenstaande tot waarschuwing aan ouders, ten einde te zorgen dat hunne kinderen zich onthouden van het gebruik van voorschreven planten, van welke de bessen van eerstgemelde gelijken naar zoogenaamde *klokken beijen*, en het zaad van de laatste, met deszelfs omhulsel veel overeenkomst heeft met dat der kastanje kina.

Z. M. de Koning is in den avond van den 26sten ll. in goeden welstand te Weimar aangekomen. De Koning wordt tegen den 20sten September te 's Gravenhage terugverwacht.

— HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Oranje* hebben zich Maandag naar Amsterdam, begeven om vervolgens van daar naar Soestdijk te vertrekken, alwaar HH. KK. HH. een afscheidsbezoek bij H. M. de Koningin zijn gaan afleggen, die eene reis naar Zwitserland zal doen. H. M. de Koningin zal op Hoogstderzelver reize door den officier van gezondheid, den heer *van der Gryp*, worden vergezeld.

Ook verneemt men, dat H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*, na de terugkomst van Z. M. den Koning van Hoogstdeszelfs buitenlandsche reis, een bezoek zal gaan afleggen te Stuttgardt.

Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden is Maandag met den middag-spoortrein naar Amsterdam vertrokken, om vervolgens de reis voort te zetten naar Berlijn; Z. K. H. wordt over eene maand, met Hoogstdeszelfs gemalin en kinderen, in de residentie terugverwacht.

— Naar men meldt, zou Z. K. H. Prins *Alexander* zich eerlang aan boord van het stoomschip *Cycloop*, kapitein-luitenant ter zee *Coertzen*, naar Madera begeven en aldaar gedurende zes à zeven maanden verblijven; Z. K. H. zou vergezeld worden door den heer Med. Dr. *Everard*.

— Ingevolge autorisatie van het Departement van Oorlog op de chefs der korpsen, van den 21 Augustus jongstl., n°. 40, worden de milicienen van de ligting van 1845, welke de Israëlitische godsdienst belijden, uithoofde van de in die maand voorvallende feestdagen en hoogtijden, van de opkomst onder de wapenen op den 1 September aanstaande vrijgesteld.

— Naar men verneemt, zijn de noodige bevelen gegeven, om op den 26 September aanstaande eenen algemeenen dankdag in het Vaderland te houden, voor den gezegenden oogst.

— Naar men verneemt, heeft Z. M., bij besluit van den 21, benoemd tot president van de arrondissements-regtbank te Dordrecht, Jhr. Mr. *P. H. van de Wall*, thans regter in gemelde regtbank, ter vervanging van wijlen Mr. *Pieter Beelaerts van Emmickhoven*.

— Ter algemeene vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden der districts-commissien van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gehouden binnen Amsterdam, den 28 Julij laatstleden, is uitgebragt het een en dertigste jaarlijksch verslag. Daaruit is, onderanderen, gebleken, dat ten behoeve van het fonds voor de slagtoffers uit den strijd met België, in den loop van het jaar 1846, om te voorzien in het te kort komende op de inkomsten van dit fonds, zijn verkocht geworden *f* 7000 inschrijving 4 per cents nationale schuld, waardoor het kapitaal dezer 4 per cents inschrijvingen ten behoeve van dit fonds op den 31 December 1846 is verbleven op *f* 258,100. In den loop van het jaar 1846 zijn ten behoeve van dit fonds aan bijdragen ingekomen *f* 272.76, benevens de door het hoofdbestuur ontvangen renten der belegde gelden, ten bedrage van *f* 10,762.55, waaronder zijn begrepen de renten van *f* 3000 2½ per cents en *f* 2100 4 per cents inschrijvingen nationale schuld, waarvan de vruchten aan dit fonds zijn afgestaan; alsmede twee derde gedeelte van het bedrag der collecte; daarentegen zijn aan gratificatien over het jaar 1846 uitbetaald *f* 27,178.67½, en aan achterstallen over het jaar 1845 *f* 387.18.

— In het dagblad *Overijssel* leest men:

» Het staats-examen is laatstleden Vrijdag, nadat in den tijd van 4 weken twintig zittingen aan hetzelve besteed geworden zijn, afgeloopen. Van de 234 jongelingen, die zich tot aflegging van hetzelve hadden aangegeven, waren er 9 niet opgekomen, waaronder twee wegens ziekte, aan wien waarschijnlijk later gelegenheid zal gegeven worden om het onderzoek voor twee of meer leden der commissie te ondergaan. Bij het opgeven van den uitslag, voegen wij ter vergelijking die van de beide vorige jaren:

	Geëxamineerd.	Toegelaten.	Afgewezen.
1845	131	78	53
1846	220	145	75
1847	225	157	68

Terwijl alzoo in het eerste jaar 40.5 van de honderd werden afgewezen, is deze verhouding in het tweede jaar verminderd tot 34, en in het derde tot 30.2 van de honderd.

— Het Provinciaal Geregtshof van Vriesland hield den 21 dezer zitting over drie personen, beschuldigd van deelneming aan de ongeregeldheden op den 25 Junij laatstl. Alle zijn vrijgesproken van de beschuldiging dat zij de inwoners tot moord of plundering hadden aangezet, en daarop in vrijheid gesteld, maar twee van hen zijn dadelijk verwezen naar de Arrondissements-Regtbank, als beschuldigd van verzet tegen de politie en militaire magt. Naar men verneemt, is het aantal beschuldigden ten opzigte der onlusten in Junij, welke in verzekerde bewaring zijn, ongeveer vier en twintig, waaronder vijftien uit Harlingen.

— Zaturdag, den 11, zal voor het Provinciaal Hof van Zuid-Holland, onder voorzitterschap van den heer Mr. *Philipse*, worden behandeld het hooger beroep, ingesteld door den heer officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, tegen een vonnis dier regtbank, van den 28 Junij jl., waarbij de heer *A. van Bevervoorde*, niet schuldig verklaard is aan het hem ten laste gelegde feit van het boosaardig en openbaar smaden van den persoon des Konings, in n°. 81 van het weekblad *Asmodée*. De raadsheer Mr. *Schmolck* zal in deze zaak het rapport voordragen. Het openbaar ministerie zal worden waargenomen door den advocaat-generaal Mr. *Gefken*.

— Bij de gisteren avond te Rotterdam door de Nederlandsche Handelmaatschappij gehouden veiling van 225,077 balen Java-koffij is, op drie posten na, alles verkocht. De bestede prijzen waren van 20 tot 34 cents. Bij deze gelegenheid is des avonds ten 10 ure een *extra* spoortrein naar Amsterdam vertrokken, waarvan een groot aantal personen gebruik heeft gemaakt.

— Te Middelburg heeft Maandag ll., ten aanzien eener talrijke menigte, de uitvoering plaats gehad der geeselstraf onder de galg en brandmerk aan acht personen, die door Z. M. den Koning kwijtschelding hebben ontvangen der doodstraf, waartoe zij bij vonnis van het provinciaal geregtshof dezer provincie waren verwezen, ter zake van diefstal, met verzwarende omstandigheden, in 1845 te Oostburg gepleegd. Die der medepligtigen in deze zaak, wier doodvonnis in tepronkstelling en tuchthuisstraf was veranderd, hebben die tepronkstelling Donderdag ll. ondergaan.

— Het getal der bedelaars in de gestichten van de koloniën van Weldadigheid is zoo sterk toegenomen, dat weldra het getal op die hoogte zal zijn, tot welker verpleging zich de maatschappij verbonden heeft. Er schijnt gedacht te worden aan het zetten van meerdere gebouwen, en dit zal wel te noodzakelijker worden, daar nu reeds veel gebrek aan werk gevonden wordt, hetwelk bij den naderenden winter meer toenemen, en het getal Nederlandsche bedelaars vermeerderen zal.

— Op deszelfs buitengoed *Hilverbeek*, te 's Graveland, overleed den 24 Aug., in den ouderdom van bijna 57 jaren, de Hoog Welgeb. heer Jhr. Mr. *Hendrik Six van Hillegom*, lid van de Ridderschap der provincie Noord-Holland, van den raad der stad Amsterdam en van het collegie van toezigt over den Hortus Botanicus, lid van de 4de klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van wetenschappen, letteren en schoone kunsten, en van den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten.

— Den 22 is, in den ouderdom van ruim 80 jaren, overleden, Mr. *Jan Meulman*, cantonregter te Woerden. Men zal zich herinneren, dat de overledene schrijver is van het in der tijd met veel belangstelling gelezen werk: *Woerden in Slagtmaand* 1813.

— Zaturdag en Zondag hebben de wedrennen en harddraverijen der Maatschappij tot verbeteringen van het paardenras, te Zandvoort plaats gehad.

— In de *Provinciale Friesche Courant* leest men:

» Naar men verneemt worden hier en daar in dit gewest vele ooijevaars dood op het land gevonden, hetgeen anders slechts zeldzaam het geval is. Men schrijft dit toe aan het eten van muizen die gestorven zijn aan een of ander middel dat tegenwoordig gebezigd wordt, om dezelve te verdelgen. Alhoewel niet alle middelen vergif in zich bevatten, zoo wordt er toch veel muizenvergif bereid, dat uit stoffen is zamengesteld, die hoogst gevaarlijk voor de menschen en dieren zijn.

» De aardappelen op zandgronden geteeld schijnen nog weinig door de ziekte te lijden; op de klei daarentegen staan ze zoo goed niet, het loof is namelijk geheel verdord, en het zoogenaamde narijpen van de knol is gering; men bemerkt tevens dat de aardappelen meer plekkerig beginnen te worden, en ten gevolge van de groote droogte is de grond zeer hard, zoodat het niet mogelijk is dezelve te rooijen, het is dus te hopen dat er spoedig regen komt. De prijzen van dit voedingsmiddel zijn eenigzins hooger dan in de vorige week.

— Dezer dagen heeft men te Harlingen opgemerkt, dat het zeewater des avonds bijzonder lichtende is. Door het opborrelen van eene lichtbel en het breken derzelve verschijnt er telkens eene sterk lichtende oppervlakte, ter grootte van een tafelbord. Beroering van het water met eenig voorwerp, b. v. een handvol zand, brengt eene zoo verwonderlijk fraaije werking voort, dat men als opgetogen den oever bijna niet kan verlaten. Op den avond van den 19 ll., toen het verschijnsel zich fraai voordeed, zag men eenige zeegewassen in de zee drijven, ter grootte van ongeveer zes vierk. Ned. ellen, die door de geringe kabbeling des waters bestendig lichtten, en dit gaf eene vertooning als een vel marmer papier, door phosphorescerende zelfstandigheid helder verlicht.

— De *Noord-Brabander* vermeldt het volgende:

» Men verhaalt ons, dat in de Langstraat een aardappelendief gedacht had zijne zaak zeer slim te overleggen door in het schot van eene schuur, waarin eene groote hoeveelheid aardappelen geborgen waren een gat te maken, niet grooter dan om zijne hand er door te steken. De eigenaar dacht dat de ratten zijnen voorraad verdunden. De knecht echter meende dat de ratten zich wel met wat minder zouden vergenoegd hebben; doch de meening van zijnen meester bragt hem op eenen zonderlingen inval. Hij plaatste aan de binnenzijde van het gat eene soliede rattenklem, en toen hij des nachts eens wilde gaan zien, of de rat gevangen was, vond hij een tweevoetig dier gevangen, en in de onmogelijkheid om te ontsnappen. Men liet hem daar den nacht doorbrengen en des morgens kwam de eigenaar met den knecht, elk met eene zweep gewapend, en na den gewaanden rat eene duchtige correctie te hebben toegediend, werd de klem van binnen losgemaakt en de dader kwam er ditmaal met eene geklemde hand en eenen warmen rug af. Het is te hopen, dat die les voor hem niet vruchteloos zal zijn geweest."

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 26sten Augustus:

» Te Oss, Geffen, Nuland en Rosmalen zijn proeven genomen tot cultivering van Milanesche rijst, welke proeven vooreerst met een goeden uitslag zijn bekroond geworden, en waardoor het gebleken is dat de landerijen in deze provincie tot den rijstbouw geschikt zijn. Het is althans bij waarneming bevonden, dat eene gelijke bezaaijing rijst en gerst nagenoeg dezelfde hoeveelheid oplevert, terwijl de kwaliteit zeer goed kan genoemd worden. Bij eene meer volledige kennis van bewerking, door de ondervinding bekomen wordende, twijfelt men verder niet of dit product zal meer voordeelen opleveren, waardoor langzamerhand ons land voor de behoefte zich zelve daarvan zal kunnen voorzien.

— In het magazijn van de heeren *van Baalen en Zonen*, te Rotterdam, bevindt zich een werk, dat de aandacht der liefhebbers van schilder- en graveerkunst in de hoogste mate verdient. Het is een exemplaar van het *Museé Français* en *Musée Royal*, door *Napoleon* en *Lodewijk* XVIII, op kosten der Fransche natie uitgegeven, en hetwelk in losse bladen de enorme prijs van 12,600 franken heeft gekost. De platen, alle van de eerste graveurs, zijn *proefdrukken voor de letter* zoo als er slechts weinige bestaan. Het exemplaar is uitgezocht en zonder eenig defect, en gebonden in zes uitmuntende fraaije rood maroquinen banden, verguld op plat en snede; het geheel een pronkstuk van bindwerk uitmakende. Dit overheerlijk werk is besloten in een rozenhouten kabinetje, met blaauw fluweel gevoerd en met smaakvolle glazen deuren voorzien. De alles overtreffende schoonheid der gravures, de eerste meesterstukken ter wereld van schilder- en graveerkunst voorstellende, en de buitengewone conditie van het exemplaar, vormen een geheel, welks wedergade men te vergeefs elders zoeken zal.

— Dezer dagen is bij de boekhandelaars *S.* en *J. Luchtmans*, te Leyden, verschenen het achtste deel der *Archives ou Correspondance inédite de la Maison d'Orange-Nassau*; welke verzameling, op last van Z. M. den Koning, door den staatsraad mr. *G. Groen van Prinsterer* wordt uitgegeven.

De tijd, die tusschen de uitgave van het zevende en dit achtste deel is verloopen (1839—1847), is door den geleerden schrijver besteed aan de bezorging eener nieuw uitgave van het eerste deel (Leyden 1841), en van zijn *Handboek der Geschiedenis van het Vaderland* (Leyden 1841—1846), in twee deelen. Hoeveel moeite hem die herdruk ook gekost heeft, door de talrijke bijvoegsels en wijzigingen, vruchten zijner navorschingen in de archieven en boekerijen van Frankrijk en Duitschland, maar vooral door de zamenstelling der *prolegomena*, zoo was, gelijk hij getuigt, die arbeid nog ligt te noemen in vergelijking met de veelvuldige overdenkingen en nasporingen, onmisbaar bij het schrijven van het Handboek.

Het achtste deel der *Archives* is het laatste der eerste serie en loopt van de afzwering van *Philip II*, tot aan den dood van *Willem I* (Julij 1581—Julij 1584, en bevat over die drie jaren een 150tal brieven. Achteraan is gevoegd een blad met *fac-similes* van handteekeningen en fragmenten van brieven.

Bijna gelijktijdig met dit achtste deel heeft de heer *Groen van Prinsterer* een *supplement* over die eerste serie uitgegeven, bevattende onuitgegeven stukken uit de archieven van het Huis van Oranje-Nassau en uit dat van Hessen-Kassel; voorts een groot aantal fragmenten uit handschriften der koninklijke bibliotheek te Parijs, en uit de correspondentie van Granvelle, te Besançon. Deze stukken, ten getale van 79, loopen over de jaren 1522–1585.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

TARWE flaauw en met weinig handel: 129 ℔ bonte Poolsche *f* 430; 124 ℔ Oude dito *f* 425: 131 ℔ O. Norder *f* 400; 127 ℔ roode Silesische *f* 360; 127, 128 ℔ bonte Poolsche *f* 430, 435.

ROGGE, in Entr.: 116 ℔ Archangel *f* 190. In Cons.: 117 ℔ Gedroogde *f* 197; 125, 127 ℔ Inlandsche *f* 239, 250; 119 ℔ Odessa *f* 230; Gedroogde *f* 3 lager met veel handel; Ongedr. als voren.

GARST prijshoudend: 98 ℔ N. Vriesche Winter *f* 178; N. Zeeuws. Winter *f* 188.

BOEKWEIT één doen; 118 ℔ Holst. *f* 257.

KOOLZAAD: op 9 vat, dadel. $63\frac{1}{2}$ P. vl.; in Sept. en Oct. 64 P. vl.; Nov. $64\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD prijshoudende: 108, 109, 110 ℔ Riga *f* 295; 110, 112 ℔ Petersb. *f* 315, 320.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $37\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $36\frac{1}{2}$; in Mei eerstk. *f* 37, $36\frac{3}{4}$; Sept. *f* $36\frac{1}{4}$, 36; Oct. *f* $36\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Nov. en Dec. *f* $36\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $32\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $31\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 34.

RAAPKOEKEN: *f* 76 à *f* 80. — LIJNKOEKEN: *f* 10 à *f* 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 31. AUGUSTUS 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 10,75	tot *f* 11,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 7,40	» » 8,00.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit (Oude).	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» » 8,75	» » 8,90.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.		» 0,18.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,18.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,28\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,32.
Een Nederl. pond Tarwe meel		» 0,36.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,80.
Nieuwe Zand-Aardappelen (Vat of Mudde).	*f* 2,00	tot *f* 2,80.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2.80.
Het 1000 Doof Hout		» 2,30.
De kar Spaanders		» 2.93.
De » Struiken		» 3,50.
De 100 Mutsaard		» 3.10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (31 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $56\frac{5}{16}$; 3 pCt. $68\frac{11}{16}$; dito op resc. $68\frac{3}{4}$; 4 pCt. $88\frac{1}{8}$; O. Ind. Leening 4 pCt. 88; Handelm. $169\frac{1}{8}$; Spanje Ardoins $16\frac{1}{8}$; dito van 510 p. st. $15\frac{7}{16}$; Onbep. St. 15; 3 pCt. $32\frac{1}{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $24\frac{7}{8}$; Coupons Ardoins $13\frac{1}{4}$; Portugezen te Londen 3 pCt. 26; 4 pCt. 26; Rusland 5 pCt. $105\frac{3}{4}$; Id. 1828—29 $105\frac{5}{8}$; Certif. 1831—33 $96\frac{1}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $89\frac{3}{4}$; Idem bij *Stiegl.* $89\frac{5}{16}$; Certif. van Assign. 6 pCt. 71; Oostenr. Metall. 5 pCt. $102\frac{1}{2}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{8}$; Braz. $87\frac{1}{2}$; Id. 1843 $84\frac{1}{2}$; Venezuela $2\frac{1}{2}$ pCt. 38.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.